

عنوان مقاله:

بازطراحی ایستگاه های آتش نشانی در بافت کهن (فرسوده) شهری با رویکرد پدافند غیرعامل (محدوه حرم امام رضا در شهر مشهد)

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی و ششمین کنفرانس ملی عمران، معماری، هنر و طراحی شهری (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حسین خوشدل - کارشناس ارشد سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد

محبوبه حسینی بهلولی - دانشجوی کارشناسی رشته معماری دانشگاه غیرانتفاعی اسرار مشهد

خلاصه مقاله:

امروزه با توجه به رشد شهرنشینی و ریسک پذیری شهر در ارتباط با سوانح و مخاطرات، ضرورت اهتمام به مسئله ایمنی به عنوان یکی از مولفه های مهم شهر خوب بیش از پیش احساس میشود. پرداختن به مقوله ایمنی شهری یکی از اساسی ترین پیش فرض های جامعه جهانی برای توسعه پایدار و انسان محور می باشد. ایستگاه های آتش نشانی به عنوان مکانهایی برای استقرار و انتظار خودروهای آتش نشانی به منظور بکارگیری در زمان حریق و حوادث، از جمله مراکز مهم و حیاتی خدماترسانی در شهرها هستند که نقش مهمی در تامین ایمنی شهروندان و موضوع پدافند غیرعامل شهرها دارند. ۳۲۱۸.۸۳۰ مترمربع از بافت فرسوده مشهد در منطقه ثامن قرار دارد. جمعیت ساکن در بافت فرسوده منطقه ثامن ۷۷ درصد از کل جمعیت منطقه را شامل می شود که علاوه بر مجاوران، سالانه ۵۰۰ / ۰۰۰ / ۲۰ نفر زائرین اقا امام رضا وارد و خارج میگردند. با توجه به خصوصیات کالبدی، عملکردی و جمعیتی این بخش از شهر مشهد، خصوصا بافت اطراف حرم مطهر، توجه بیش از پیش به ارائه مطلوب خدمات ایمنی و آتش نشانی و تقویت الزامات پدافند غیرعامل در این بافتها در هماهنگی با سایر نظام های شهری ضروری است، هدف مقاله بهره گیری از الزامات رویکرد پدافند غیرعامل و تلفیق نظام های مختلف دخیل در طراحی شهری با اصول برنامه ریزی فضایی جهت بررسی وضعیت کنونی ایستگاه های آتش نشانی واقع در بافت قدیمی منطقه ثامن می باشد. روش پژوهش توصیفی- تحلیلی است که علاوه بر مطالعات اسنادی از طریق پرسشنامه نظرات خبرگان در ارتباط با موضوع جمع آوری شده است. نتایج پژوهش نشان میدهد که مکان ایستگاه های آتش نشانی در منطقه ثامن از منظر پدافند غیرعامل در برخی از معیارها مانند پراکندگی و تناسب تعداد ایستگاه ها با فضا و عملکرد منطقه، ایستگاه های آتش نشانی وضعیت قابل قبولی دارند و در برخی از معیارها مانند ایمن سازی سازه های حیاتی مانند معابر و دسترسی ها و قدمت بناها وضعیت قابل قبولی ندارند. همچنین مشخص شد که ایستگاه های آتش نشانی در حوزه طراحی شهری به نظام های حرکت و دسترسی، ایمنی و خوانایی توجه چندانی نداشته اند و در این حوزه ها دارای کمبودهایی می باشند. در پایان بر اساس تحقیقات و نظرات خبرگان، نسبت به تدوین اهداف کلان و راهبرد ها و سپس راهکارهای پیشنهادی برای احداث ایستگاه های جدید آتش نشانی منطبق با اصول طراحی و معماری اسلامی بر گرفته از بافتسینما و منظر محدوده پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی:

پدافند غیرعامل، طراحی شهری، بافت فرسوده، ایستگاه آتش نشانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1720801>

